

Dosarul nr. 2ra-1193/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Alexandru Savva,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Iachimovici și Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Express” împotriva lui Mihail Cociug și Companiei de Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Compania de Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni și a fost menținută hotărârea din 05 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 18 aprilie 2018, Iachimovici Tatiana și SRL „Grand Express” au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Cociug și CA „Galas” SA cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au invocat că la 19 septembrie 2015, Mihail Cociug, angajatul SRL „Rapid&Sigur Confort”, în calitate de șofer al automobilului de model Dacia Logan cu n/î XXXXX, ce aparținea angajatorului său, a comis un accident rutier cu implicarea a trei automobile. Unul dintre automobilele avariate de către pârât a fost al reclamanților, fiind deținut cu drept de proprietate de către Tatiana Iachimovici, iar SRL „Grand Express” având calitatea de uzufructuar.

Pentru acțiunile sale, Mihail Cociug a fost tras la răspundere penală conform art. 264 alin. (1) din Codul penal prin decizia din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău. Acțiunea civilă înaintată de SRL „Grand Express” împotriva lui Mihail Cociug a fost admisă în principiu, cu stabilirea cuantumului în procedură civilă contencioasă.

Au menționat că potrivit materialele dosarului penal, la 19 septembrie 2015 Mihail Cociug a condus automobilul de model Dacia Logan cu n/î XXXXX, ce

aparținerea SRL „Rapid&Sigur Confort” în baza foii de parcurs, comițând accident rutier cu cauzarea leziunilor corporale medii lui Afteni Ivan, fost angajat al SRL „Grand Express” și prejudiciu material proprietarului automobilului condus de ultimul – Tatiana Iachimovici. Potrivit anexei nr. 1 la Raportul de expertiză nr. 1095-1096 din 12 octombrie 2016 anexat la cauza penală, valoarea automobilului deteriorat a fost evaluată la suma de 60 737 de lei.

Reclamanții au afirmat că potrivit răspunsului CA „Galas” SA, atât Cociug Mihail, cât și SRL „Rapid&Sigur Confort”, nu au informat compania de asigurări despre accidentul produs la 19 septembrie 2015, fiind astfel târăgănată intenționat repararea prejudiciului cauzat. Abia după informarea de către proprietarul automobilului a companiei de asigurări „Galas” SA despre producerea accidentului rutier, ultima și-a onorat parțial obligația de despăgubire a Tatianeii Iachimovici, achitându-i prin ordinul de plată nr. 339 din 14 februarie 2018 despăgubirea de asigurare în mărime de 41 927 de lei. În rest, compania de asigurări a refuzat achitarea despăgubirii de asigurare, invocând că diferența neachitată reprezintă valoarea rămășițelor din automobilul avariat potrivit Raportului de evaluare nr. 106 din 30 iunie 2017 întocmit de SRL „Cass Expert Optim”, pe care Tatiana Iachimovici le poate vinde.

Consideră că poziția companiei de asigurări este greșită. Tatiana Iachimovici a refuzat să semneze procesul-verbal și Raportul de evaluare tehnică din 15 iunie 2017 întocmite de SRL „Cass Expert Optim”, deoarece ultima a refuzat să înscrie în acestea obiecțiile reclamantei.

Totodată, Raportul de expertiză nr. 1095-1096 din 12 octombrie 2016, anexat la cauza penală, a fost întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare, iar în anexa nr.1 valoarea automobilului avariat s-a determinat ca fiind de 60 737 de lei. Acest raport a fost prezentat și pârâtului CA „Galas” SA, ultimul neavând niciun temei legal de a presupune și de a exclude în mod arbitrar din suma pagubei totale suma de 18 810 lei, ca fiind valoarea fierului rămas din automobil. Piesele rămase nu au fost stabilite ca fiind funcționale și utile, ci doar au fost enumerate în raportul din 15 iunie 2017 ca existând.

Cu referire la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, reclamanții au indicat că potrivit licenței și anexei la ea nr. 045724, eliberată de Camera de Licențiere, SRL „Grand Express” prestează serviciul de transport pasageri în regim de „taxi”. În ziua de 19 septembrie 2015, automobilul Dacia Logan cu n/î XXXXX a fost deteriorat fără posibilitatea de reabilitare. Astfel, implicarea ulterioară a automobilului Dacia Logan cu n/î XXXXX în prestarea serviciului de transport pasageri în regim de „taxi” a devenit imposibilă.

Au solicitat încasarea din contul CA „Galas” SA în beneficiul Tatianeii Iachimovici a sumei de 18 810 lei cu titlu de prejudiciu material; încasarea din contul lui Cociug Mihail în beneficiul SRL „Grand Express” a sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune și suma de 8804 lei cu titlu de prejudiciu material pentru costurile avocatului în cauza penală nr. 1a-1178/17 de învinuire a lui Cociug Mihail în baza art. 264 alin. (1) din Codul penal; încasarea în mod solidar din contul CA „Galas” SA și a lui Cociug Mihail în beneficiul Tatianeii Iachimovici și a

SRL „Grand Express” a taxei de stat achitate la înaintarea prezentei acțiuni în sumă de 978,42 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6 085 de lei.

Prin hotărârea din 05 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Iachimovici Tatiana și SRL „Grand Express” și s-a încasat din contul CA „Galas” SA în beneficiul Tatiane Iachimovici suma de 18810 de lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 978,42 de lei cu titlu de taxă de stat. S-a încasat din contul lui Cociug Mihail în beneficiul SRL „Grand Express” suma de 8804 lei cu titlu de prejudiciu material și în beneficiul statului suma de 264,12 lei cu titlu de taxă de stat. Totodată, s-a încasat în mod solidar din contul CA „Galas” SA și Cociug Mihail în beneficiul Tatiane Iachimovici cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6085 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

La 18 iunie 2019 CA „Galas” SA, reprezentată de avocatul Sergiu Ciorbă, a declarat apel împotriva hotărârii din 05 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral, cu încasarea din contul Tatiane Iachimovici în beneficiul CA „Galas” SA a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de CA „Galas” SA și a fost menținută hotărârea din 05 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că potrivit concluziei din Raportul de expertiză nr. 1095-1096 din 12 octombrie 2016, întocmit în cadrul examinării cauzei penale, restabilirea automobilului Dacia Logan cu n/î XXXXX din punct de vedere economic nu este rațională, motiv din care prejudiciul material constituie valoarea automobilului menționat și anume, 60 737 de lei. Prin urmare, CA „Galas” SA necesită să achite Tatiane Iachimovici diferența neachitată la despăgubirea de asigurare în sumă de 18 810 lei.

Cu referire la prejudiciul moral, instanțele de judecată au reținut că SRL „Grand Express” a mai depus o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Rapid&Sigur Confort” cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat în urma accidentului rutier din 19 septembrie 2015, acțiune ce a fost respinsă ca neîntemeiată. În motivarea acestei acțiuni au fost invocate argumente similare celor din prezenta acțiune și anume, imposibilitatea desfășurării activității de prestare a serviciilor de transport în regim de „taxi”, urmare a deteriorării bunului său. La caz, persoana juridică nu a probat faptul suportării prejudiciului moral ca urmare a producerii accidentului rutier, motiv pentru care pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral din contul lui Mihail Cociug în beneficiul SRL „Grand Express” necesită a fi respinsă ca nefondată.

La data de 10 iulie 2020 CA „Galas” SA, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 05 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea pretențiilor admise față de CA „Galas” SA, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată și să fie încasate din contul Tatiane Iachimovici în beneficiul recurentei taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă de 733,50 de lei și taxa de stat pentru recurs în sumă de 489,21 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat că soluția instanțelor ierarhic inferioare cu privire la încasarea diferenței de 18 810 lei contravine prevederilor art. 23 alin. (1) lit. b) și art. 22 alin. (7) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, care stabilesc expres că despăgubirea de asigurare nu poate depăși diferența dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă.

A menționat că automobilul Dacia Logan cu n/î XXXXX a fost distrus total în urma accidentului rutier, respectiv despăgubirea se calculează conform prevederilor legale enunțate, fapt ignorat de instanțele de judecată.

Consideră că raportul de expertiză judiciară din 12 octombrie 2016, întocmit în cadrul cauzei penale de învinuire a lui Mihail Cociug, este pertinent doar în partea stabilirii valorii automobilului la data accidentului și anume – 60 737 de lei. Însă, în fața expertului judiciar nici nu a fost pusă întrebarea care sunt rămășițele nedeteriorate ale autovehiculului și care este valoarea acestora, contrar art. 23 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006. Astfel, raportul de expertiză judiciară din 12 octombrie 2016 este incomplet și nu poate combate rezultatele raportului de evaluare nr. 106 din 30 iunie 2017 întocmit de SRL „Cass Expert Optim”.

Recurenta a afirmat că instanța de apel eronat a indicat că piesele rămase nu au fost stabilite printr-o expertiză ca fiind funcționale și utile, or, art. 23 alin. (1) lit. b) și art. 22 alin. (7) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 nici nu prevăd că asigurătorul la etapa regularizării dosarului de daună trebuie să stabilească dacă piesele rămase sunt funcționale și utile. Asigurătorul stabilește doar dacă ele sunt nedeteriorate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 20 mai 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa CA „Galas” SA și avocatului Alexandru Savva la 15 iunie 2020, conform scrisorii de însoțire nr. 6165 (f.d. 210), însă lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat la data de 10 iulie 2020, este în termen.

La 22 iulie 2020, copia recursului declarat de CA „Galas” SA, reprezentată de avocatul Alexandru Savva a fost expediată în adresa intimaților Tatiana Iachimovici, SRL „Grand Express” și Mihail Cociug și a avocatului Doina Ioana Străisteanu, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 220-224).

Intimații nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de CA „Galas” SA, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevelopativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie

să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de CA „Galas” SA, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de CA „Galas” SA, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Compania de Asigurări „Galas” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic